

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 12 hóra . . . . . 50 K Félévre . . . . . 220 K
 6 hóra . . . . . 110 K Egész évre . . . . . 440 K
NYES PÉLDÁNY ÁRA: 2 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr. Konfácsy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
 DEBRECEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM
 INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM

Március idusa

Arany betűkkel íródott be a magyar történelem dicsőséggel teli lapjaiba az évszázados osztrák járom átkát hordozó magyar lelkek életreébredésének hajnala: **1848 március idusa**. Amennyi visszafojtott dac, béklyókba vert önérték és meggyalázott nemzeti hagyomány-tisztelet csak felhalmozódhatik egy puszták ölén született, szabadság és függetlenség szerető tetterős nemzet lelkében évszázadok alatt, az mind-mind kitörésnek indult ezen az egyetlen egy napon, március idusán. Lobogó lánggal égő indulatok, tettekre kész ősmagyar erő és élni induló akarát nyilatkoztak meg ezen a napon és minden harsogó trombitaszónál hangosabban adták tudtára országnak-világnak, hogy a magyar türesnek és szenvedésnek is végeszakad egykor, s a nemzet, melyet végig sértettek önértékében, porig sujtottak büszkeségében öntudatra ébred majdan és lerázza magáról az erőszak és árulás bilincseit. Ez történt ama március idusán hetvenhárom észendővel ezelőtt.

S azóta harmadik generációnak adja már át a nemzet történelme a márciusi gondolatokat, harmadik generációnak esepgetti lelkébe a szabadság magasztos ideáljait. Mégis odajutottunk, hogy szégyenünk és gyalázatunk fokozhatatlan teljességében kell a dicső multra visszatekintnünk. Ezeréves hazánk darabokra szakgatva, ősi dicsőségünk hihetetlenül meggyalázva, nemzeti létünk gyökereiben megtámadva és aláásva félve nézünk ma rosszkaratú idegen népek irtalma és emberi érzése elé.

Mint a szánalomra és könyörületre szoruló koldusok szivszorongva lessük-várjuk: mit határoznak felőlünk Párisban, mi lesz a magyar nemzet sorsa, jelene és jövője?...

Vajjon a lélekemelő ünnepi gondolatok között eszébe jut-e ez a szégyenletes állapot, a lelki megpróbáltatásainak legszomorubb idejét élő magyarnak? Vajjon látja-e az óriási különbséget mai vigasztalan helyzete és a múlt legsötétebb korszaka között? Az erőszak és ármányszülte szolgaság és a saját maga által fejére zúdított rabság között? Látja-e, hogy lerázza az erőszak rabbilincsét, melyet idegen hatalom rakott rája, nem kellett más, mint nemzeti felébredés és talpraállás, de föl szabadulni a gyalázat és szégyen rabságából, melyet saját vaksága és nyeglesége hozott fejére, sok-sok minden egyéb is kellene, amit kiadott kezéből s amit nem lehet máról-holnapra előteremteni.

Fog-e okulni a nemzet sorsának szégyenletes jelenéből? Belátja-e végre, hogy csak az a szabadság lehet tartós és örökéletű, amelyet harcok és küzdelmek árán

vívott ki magának s nem Károlyi Mihály és Kohn-Kun Béla hoztak eléje ezüst tálcán? Belátja-e, hogy azon a hajdani márciusi hajnalon titáni viadatok kohójának tüzeit élesztette fel a nemzet ifjúsága és tömérdek vér és pénzáldozatok sorozatát nyitotta meg a szabadság megszerzése számára? Tudja-e a nemzet, hogy rettenetes harcok és küzdelmek várnak reá és a rabságban sinylő elszakadt magyarság

milliójára, ha igazi szabadságát kivívni akarja?

Az a szabadság azonban, mely rettenetes szenvedése és kemény küzdelmei nyomán fakadni fog számára, szent és igazi szabadság lesz! Olyan, amilyent egy öntudatra ébredt, szenvedések tüzeiben megacélosodott nemzet tudhat csak biztosítani magának.

El fog jönni az a március idusa is!

A budapesti reformátusok dr. Baltazár püspök ellen

Elítélik veszedelmes politikai irányát

Az a csuf szereplés, amit **Baltazár Dezső** és destruktív társasága folytat, a magyar reformátusságnak mind szélesebb körökben kelt visszataszítást. A református egyház legbuzgóbb hívei, az egyház szolgálói, az egyházi élet vezető alakjai, az ország társadalmi és politikai életének kálvinista hiten lévő kiválóságai emelik fel tiltakozó szavukat az ellen az undok és a házira veszélyes játék ellen, amit Baltazár és érdektársasága üz. Az alább következő névsorban ref. főgondnok, papok, egyetemi tanárok volt miniszterek, államtitkárok, magasrangú bírák, vezető politikusok súlyos neveit találjuk, kik közül sokan egy hosszú életet töltöttek a református egyház odaadó szolgálatában. Kiváncsiak vagyunk, van-e a lelkiismeretiségnek és orcátlanságnak határa, vagy pedig ezekre, a református egyháznak kipróbált hűségű fiaira is merészlik-e ráfogni, hogy a Baltazár személyn át voltaképpen a kálvinista egyházat támadják, s annak lerombolására és életére törnek.

A megindított s napról-napra erősödő mozgalomról a B. H.-ban a következőket olvassuk:

A budapesti reformátusoknak egy előkelő társasága hetenként értekezletet tart a református egyházi és világi ügyek megvitatása céljából. Ebből a társaságból kapjuk a következő sorokat:

A magyarországi reformátusság közelebbről a **Budapesti Református Egyház vezetősége és tagjai** nagy aggodalommal nézik azt a mozgalmat, a mely **Baltazár Dezső** tiszántúli püspöktől kiindulva, nemcsak **egyházunk békejének megbontását, hanem nemzetünk alapjainak megbolygatását, és aláaknázását is eredményezheti.** Különösen az ellen kell felomelni tiltó szavunkat, hogy nevezett püspök ur állandóan a magyarországi reformátusság nevében beszél, holott **erre joga nincsen** már csak azért sem, mert

ezirányu politikáját a magyarországi reformátusság nagy többsége elítéli, sőt veszedelmesnek tartja. Ennek a helyzetnek komoly megítélése céljából és a közvélemény helyes tájékoztatása végett még múlt hónap 28-án tartottak **Szilassy Aladár** elnöklése alatt s általa összehíva egy értekezletet, mely határozatban mondta ki, hogy visszautasít minden olyan törekvést, ami a református egyház törvényes jogainak ésonkítására és benső erejének gyengítésére irányul. Együttal állást foglalnak és minden törvényes eszközzel küzdeni fognak mindama törekvések ellen, melyek a református egyházat vagy híveit destruktív irányba akarja terelni.

A ma tartott értekezleten a Baltazár-ügy a debreceni események nyomán újra szóba került s a jelenlevők csaknem kivétel nélkül csatlakoztak a mozgalomhoz és elhatározták, hogy e hónap 17-ére a további lépések elhatározása végett széleskörű értekezletet hívnak össze. Az inémt említett határozati javaslatot elfogadták és elfogadták és aláírták: **Szilassy Aladár, Fáy Gyula, Berndt István, Illosvay Lajos, Szász Károly, Bieber Gyula, Bernáth Géza, Kovácsy Sándor, Némethy Károly, György Endre, Pálóczi Horváth Zoltán, Megyeresy Béla, Somogyi Gyula, Viczián István, Halász Lajos, Diesóffy Sándor, Hegedűs Károly, Balogh Elemér, Kiss Károly, Gesztelyi Nagy László dr., Décey Lajos, Ballagi Aladár dr., Szászy Béla dr., Kiss Ödön, Gonda Béla, Keresztesi Samu, Czerman András dr., Sigray István, Tóth József, Uszkay Kornél, Losonczy Lajos, Kaszás János, Csilléry Dávid, Héder Sándor, Kálnay Béla, Sigray Pál, Fromm Lajos dr., Nyeviczkey Antal dr., Szabó Károly, Parragh Gyula dr., Várady László, Soltész László, Krizbay István, Ábrahám István, Pores István dr., Hagymássy Dénes dr., Mattyók Aladár, Takaró Géza.**

Püspök ur, elég volt!

Befejezték a rendjavaslat általános vitáját

A demokratáknak nem tetszik a javaslat A Budapesti Ügyvédi Kamara memoranduma

Rakovszky István elnök 11 órakor nyitotta meg a nemzetgyűlés mai ülését.

Folytatják a rendjavaslat felett megindult vitát.

Bárcz István a javaslat ellen beszél. Felolvassa a budapesti Ügyvédi Kamara memorandumát, melyet a javaslat kapesát nyújtottak be. Jogügyi szempontból nem tartják helyesnek az állam és társadalmi rend védelméről szóló javaslat mostani tárgyalását. A királykérdésben elfoglalt politikai magatartás miatt is üldözhetnek egyeseket.

A törvényjavaslatot három szempontból bírálja. Szükséges-e, alkalmas-e és megfelelő-e? A kommunista mozgalom elfolytására elegendő a büntetőtörvénykönyv is. A külföldi rágal-makkal szemben a sajtószabadság teljes visszaállítás a legmegfelelőbb. Az izgatásnak pedig nincs hatása, ha nincs talaja a szociális viszonyokban. Pártolja **Rassay Károly** indítványát, hogy a javaslatot vegyék le a napirendről s tegyék vissza az igazságügyi bizottsághoz.

Csukás Endre: A kisgazdapárt figyelemmel kísérte a javaslat minden pontját s előre

kijelenti, hogy nem passzív rezisztenciából járulnak hozzá, hanem öntudattal. — *Biztosítani kell magunkat a külső bolsevista ellenség ellen* és a bolsevizmusnak van még talaja az országban.

Meszló Zoltán: Budapest!

Csukás Endre: Van egy sajátosság fajta, a született népbiztosok fajtája, akik félrevezetik a józan magyar munkásságot, s ezek között elégtelenséget szítanak. Ezek ellen aggodalom nélkül megtudom szavazni a javaslatot.

A püspökök tartózkodjanak az aktív politikától. Azok ellen is büntető rendszabályok alkalmazásának, akik a felekezeteiket egymás ellen uszítják. Felemlíti a debreceni eseményeket s kérli, hogy szükség van-e a debreceni főispán megmentésére, aki nem üdvözölte a kormány képviselőit? A kormánynak erősebben fel kell lépni, ha a kormányzat tekintélyét megakarja óvni. A javaslatot elfogadja.

Drózy Győző: A javaslat lehetetlenné tesz minden politikai megmozdulást s nem fogja megszüntetni a külföldi rágalmozgási hadjáratot. A javaslattal behozzuk a spicli rendszert.

A javaslat elnyomja a szabadgondolatot és a sztrájkmozgalmat. A sztrájkmozgalmat ellen meg kell teremteni a munkaalkotmányt. A javaslatot nem fogadja el.

Hornyánszky Zoltán a javaslat mellett beszél.

Több szónok nem lévén feliratkozva, elnök az általános vitát berekeszti.

Bernoldk Nándor, a javaslat előadója, válaszol az eddig elhangzott felszólalásokra.

Rámutat arra, hogy a javaslat az egész társadalmat védelmébe veszi. Kijelenti, hogy az egyes szakaszokat a kívánások szerint módosították. Kéri a nemzetgyűlést, hogy a javaslatot a részletes tárgyalás alapjául fogadja el.

A nemzetgyűlés *örösi többséggel* elveti Rassay Károly azon indítványát, hogy a javaslatot vegyék le a napirendről s a javaslatot *általánosságban elfogadják*.

Teleki és Benes találkozója

Budapest, márc. 14. (N. St. t. j.) Teleki Pál gróf miniszterelnök és dr. Grätz Gusztáv külügyminiszter Bruck-Királyhidára érkeztek, ahol a Harrach-kastélyban szálltak meg. A magyar miniszterelnök és külügyminiszter ma délelőtt találkozott Benes cseh külügyminiszterrel s megtárgyalták a békeszerződéssel kapcsolatos kérdések rendezését. A találkozás előreláthatólag két napig fog tartani.

Az „Uj Nemzedék” Teleki és Benes találkozásától a következőket írja:

— A gazdasági kérdések tárgyalásán kívül szóba kerül a trianoni békeszerződésben biztosított kisebbségi jogok kérdése is. Az a körülmény, hogy a miniszterelnök személyesen ment el erre a nagyjelentőségű diplomáciai tárgyalásra, már maga is kizárja a kormányválságot, amit a liberális sajtó híresztel.

A destruktív lapok bojkottja

Budapest, március 14. Vasárnap tartotta a Társadalmi egyesületek szövetsége nagygyűlését a destruktív sajtó ellen ezrekre menő tömeg jelenlétében. A gyűlés elnöke Bernáth István választották meg. A magyar asszonyok csatlakozásának bejelentése után dr. Pröhle Vilmos mondott nagy beszédet a destruktív sajtó romboló munkájáról.

Több csatlakozás bejelentése után Zadvaretz István tábori püspök beszélt.

Ezután határozati javaslatot fogadtak el, amelyben követelik pártatlan sajtóbírósi felállítását, amely vizsgálat alá veszi az összes lapok magatartását, egyben fogadalmat tettek, hogy ezentúl bojkottálják az Est, Világ, Pesti Napló, Magyarország és Népszava újságokat. A határozati javaslatot küldöttség vitte el a kormányzóhoz és a miniszterelnökhöz.

Az élelmiszerek új árai

A hus- és zsirák újabb megálapítása

A hus és fehérárak árának megállapítása tárgyában f. hó 6-án közzétett rendelkezés épségben tartása mellett az 1. pont helyébe az alábbi rendelkezés lép:

I. Sertéstörmekek kilogrammonként

1. Karaj (töviskes) 95 kor. 2. Minden egyéb hus 84 kor. 3. Fej, köröm 85 kor. 5. Füstölt husnál további 20 százalék felszámítás. 6. Máj tüdő 28 kor. 8. Friss kolbász 100 kor. 7. Füstölt kolbász 112 kor. 8. Száraz kolbász 140 kor. 9. Olvasztani való friss szalonna 100 kor. 10. Háj 105 kor. 11. Olvasztott zsír 128 kor. 12. Paprikás szalonna 128 kor. 13. Hurka 50 kor.

II. Marhabúsfélék kilogrammonként

1. Borjúhús 90 kor. 2. Borjúmáj 45 kor. 3. Borjútüdő 35 kor. 4. Marhabús 75 kor. 5. Marhamáj 40 kor. 6. Marhatüdő 28 kor.

A karaj és orja esontéknél szolgáltatandó ki, a paprikás és egyéb szalonna árak fűszer és csemege üzletekben, továbbá bogdákban is ugyanazok.

Ezen árszabály a lapokból kivágandó és a régi árszabályhoz az üzletekben hozzáfűzendő.

Ezen árszabály 1921. évi március hó 13-án lép életbe.

A tehentej legmagasabb ára

Az Országos Központi Árviszsgáló-Bizottság 2560—1921. számú rendelete alapján a tej legmagasabb ára Debrecen város területére az alábbiakban állapított meg literenként:

a) A termelő és másfelől a tejüzem, tejszövetkezet, tejkereskedők között való viszonylatban a termelő helyen átvéve 4.50 korona.

b) A termelő és másfelől a tejüzem, tejszövetkezet, tejkereskedők között való viszonylatban, szabályszerűen kezelve és hűtve, termelő vasúti feladói állomásra szállítva 5 korona.

c) A termelő, tejüzem, tejszövetkezet, tejkereskedők és másfelől a fogyasztók között való viszonylatban, kicsinyben kimérve vagy a fogyasztók házához szállítva 6 korona.

Aki a fent megállapított legmagasabb áraknál magasabb árt követel, köti ki, vagy fogad el, vagy nyereséget célzó tovább eladás végett magasabb áron vásárol, az 1920. évi XV. t. c. 1. §-ában meghatározott árdíjazás visszafizetését, illetve büntetést követi el s az ott meghatározott büntetések alá esik.

Ezen árszabályt 1921. március hó 1-éig visszamenő hatálya van.

Vendéglői árszabály

Az 1920. évi november 25-én életbe léptetett és az egyes vendéglőkben kifüggesztve lévő árszabály II. fejezetének a) b) c) d) pontjai helyébe, az egyéb rendelkezések épségben tartása mellett az alábbi rendelkezés lép életbe:

a) Fehérleves, legkevesebb 2 és fél deciliter 2 korona.

b) Hamisleves, u. m. f. 3 korona.

c) Főzelék bármiből kész állapotban, legkevesebb 25 dkg. 6 korona.

d) Főzelék feltéttel (főzelék kész állapotban, legkevesebb 25 dkg., feltét kisült állapotban, esent nélkül legkevesebb 6 dkg.) 12 korona.

Kötelesek a vendéglősök ezen árszabályt a lapokból kivágni és a régi árszabályhoz hozzáfűzve kifüggeszteni.

A sátrokban kiszolgáltattott ételek

A Debrecen város területén lévő nyílt sátrokban (bódé) kiszolgáltattott ételműek ára 1921. március 13-ától kezdődően az alábbiakban állapították meg:

1. Fehérleves, legkevesebb 2 és fél dl. 2 korona.

2. Hamisleves, u. m. f. 3 korona. 3. Gulyás husleves (6 dkg. hussal) 24 korona. 4. Pörkölt, tokány, gulyás (30 dkg. sullyal, ebből 15 dkg. hus) 30 korona. 5. Töltött káposzta 2 töltelékkel 25 korona.

Kötelezettek a sátrások ezen árszabályt a lapokból való kivágására és a sátorban szembetűnő helyen való kifüggesztésére. Az ellen, aki a megállapított áraknál többet kér, követel vagy fogad el, az 1920. évi XV. t. c. rendelkezéseit nyerne alkalmazást. Az árszabály ki nem függesztője kihágást követ el és 15 napi elzárással, valamint 2000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetetik. Debrecen, 1921. március hó 12.

Árviszsgáló bizottság.

Felhívja az Árviszsgáló Bizottság az összes kereskedőket, hogy kirakataikban lévő összes árakra az árakat tüntessék fel, mert aki ezt elmulasztja, ellene a kihágási eljárást megindíttatja.

Betiltották a kolozsvári magyar lapokat

Szeged, márc. 14. A kolozsvári rendőrfőkapitány a Kolozsváron megjelenő magyar lapokat, a „Keleti Újság”-ot, „Ellenzék”-et és a „Hétfői Hírlap”-ot államellenes izgatás címén betiltotta. A szocialista „Közdelem” és a cionista „Uj Kelet” továbbra is megjelenhetik. A kolozsvári újságírók eljártak a román hatóságoknál, így Mihályfi Tivadarnál is, aki éppen Kolozsváron tartózkodott, de eredménytelenül.

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában, Hiszek egy isteni örök Igazságban: Hiszek Magyarországot feltámadásában. Amen.

Márciusi ifjuság

Elmondhatnám a nap eseményeit, jellemezve a szereplőket és megrajzolva az egyes helyzeteket. A részletekből összeállíthatnám az egész pompás panorámát. Ezt talán meg tudnám tenni. Érzem azonban, sajnos, erősen érzem, (talán nem is egészen az én tollam rovására esik) hogy nem bírnám elővarázsolni, a multak letűnt ködéből azt a teremtő hangulatot, azt a bátor és emberfeletti akaraterőt, mely örökre ünneppé avatta a magyar nemzeti kalendáriumban március 15-ét.

Hisz e napon esodák történtek. Mintha Aladin bűvös lámpája gyuladt volna ki, vagy pedig a népmese csapongó fantáziája kapta volna szárnyára a mi márciusi ifjuságunkat. Hisz minden meg volt, az eszmék a levegőben lógtak, mint terhes fellegek, de vajduktak, nem tudván testet ölteni. Egy Kölcsey, Széchenyi, Eötvös, Deák és Kossuth küzdöttek értük — de kellett még valami, mint szikra a dinamitához: *a márciusi ifjak lelkes-dése, bátorsága és tettereje.*

Emlékeznünk reá, sokszor hallottuk, hogy milyen pompásan ment minden. Vér és erőszak ünneprontóan nem avatkoztak az eseményekbe. A nép mondá: legyen világosság és lön, legyen sajtószabadság és meglelt, írja alá a tanács a 12 pontot és az aláírta. Betört a hírhedt helytartótanács termébe, jogokat követelve és a helytartótanács meghajolt a néphatalom előtt.

Jól jegyezzük meg azonban: a márciusi ifjak kokárdás serege mögött nem egy klikk, nem egy osztály hanem egy ország állott, benne hatalmas, élni akaró, szabadságra és jobb jövőre hivatott magyar néppel.

És jegyezzük meg azt is, hogy a márciusi ifjak forradalma a magyar nép forradalma volt: a magyar géniuszé, a magyar öserőé. Magyar földből fakadt és nemzeti eszményekre épített. Hitt egy Istenben, egy hazában, nem akart megtagadni Judásként vallást és nemzetet.

Lenkünkét áthatja e nap örömmámora és lelkesedni tanulunk. De nemcsak lelkesedni, ez nem elég, hisz a lelkesedés tettek nélkül színes buborék, melyben a nap sugarai játszadoznak, de amely elvész a pillanattal... *bátorságot és tetterőt kell tanulnunk.*

Tiltakozunk a megszálló csapatok durva és ocsmány eljárása ellen, ez nem elég, hisz a tiltakozás csak hangos jajszó, mely elvész a légürben... *bátorság és tetterő kell...*

Az ország jövőjét: egy második márciusi ifjuságtól várjuk. Egy ifjuságtól, amely szabad az igazi hazaszóret által és nem rabja az önzés béklyóinak.

Halála azonban az országnak egy dekadens, pesszimista avagy szentimentális, hitében megtört, erkölcsiellenes elfajzott nemzedék, melynek homlokát a koravétség barázdái szántják és amely büszkén és dőlyfösen, a bölcs nyugalomát mivélve avagy a léhának fölényes mosolyát erőltetve magára elhárít magától minden cselekvő életet. Egy ifjuság, amelyik, nem bízik a magyarok Istenében, de buzgón hitelez az álprófétáknak, kik színes köntösbe öltözött tévtanokkal, csábító szíren-énekekkel, tetszetős theóriákkal meg akarják bénítani az akaraterőt, nemzeti érzést, faji öntudatot és vallásos kedélyt... nem remélheti, de nem is érdemli meg, hogy átlépje valaha is Csonkamagyarország határait...

Magyar ifjuság, ha igazi márciusi ifjuság akarsz lenni, hidd el, hogy ha fajtádat, nemzetedet, egyházadat jobbnak, igazabbnak tartod erősebbnek és hatalmasabbnak akarod, nem vétesz az emberszeretettel ellen: ha ugy gyűlölsz, hogy a magadét jobban szereted, mint a másikat, nem vétesz a krisztusi morál ellen. Ez a gyűlöletprogram, melyből nem a szenvedély vak tüze lángol, hanem a sajátod féltése, az ilyen szül elszánt tetteket, márciusi napokat, nemes önfeláldozást és ha kell, képessé tesz a mártíromságra is.

Dr. Medveczky Károly.

NAPI HIREK

Részvényeseinkhez! A Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat r. t. igazgatósága értesíti a t. részvényeseket, hogy az 1920. üzletévre eső, darabonként öt korona osztalék, a szelvény ellenében, a mai naptól kezdve, Piac-u. 59. sz. a. irodájában a hivatalos órák alatt kifizetetik.

Ma délelőtt 11 órakor lesz a Területvédő Liga közgyűlése a vármegyei tanácsstermben. A közgyűlésen a központ képviselőiben Ajtay József min. tanácsos ügyvezető alelnök és dr. Krisztián Sándor főtitkár vesznek részt. Az ünnepi beszédet dr. Bessenyei Lajos, a debreceni Tanári Kör. elnöke tartja. **Minden igaz magyar embernek ott kell lennie!**

Március 15. A magyar nemzeti eszmék diós kilobbanásának szent ünnepe, március 15. újra elérkezett. A magyar szabadság bibor hajnala március 15-én dorengett fel. A Nemzeti dal március 15-én hangzott el a leghatalmasabb magyar költő, a magyar géniusz ajkairól. A 12 pont, mely örök diességű alapköve a magyar törvényhozásnak, március 15-én hirdetődött ki, a magyar sajtó, mely a közélet hatalmas szolgáloja március 15-én szabadult fel s indult arra az utjára, a melyen nagyokat alkotni, de rombolni is képes lett. E napon levette köznapi ruháit, ünneplőbe öltözve, a nehézséges vad időkben ökolbe szorult közel harsogjuk bele a világba, hogy „Él még a magyarok nagy Istene.” Nemzeti ünnepet nagy-szerű ünnepségekkel üli meg Debrecen is. A különböző iskolák, egyesületek e napon méltókép áldoznak március indusának. A Tévél dél-előtt 11 órakor fényes ünnepség keretében a vármegyei tanácsstermből harsogja érces, döngő hangon, hogy Nem, nem, soha! Délután 2 órakor az egyetemi ifjak a Petőfi-szobornál tartanak ünnepséget, megkoszorúzzák a szobrot, majd a Kossuth-szobornál emlékeznek meg a nagy idők nagy napjáról s elhelyezik koszorújukat a nagy Kossuth szobránál alapzatára. Délután 5 órakor egy református, mint a kegyesapok gimnáziumának ifjúsága emlékezik meg március indusáról. Este a Petőfi-dalkör a Bika dísztermében hazafias hangversenyt ad. A Csokonai színházban pedig ünnepi díszelőadás lesz. A városi tanács a tegnapi tanácsülésen úgy határozott, hogy a városban tartandó s az eddig bejelentett ünnepségek mindegyikén képviseltekni fogja magát.

A Kormányzónál. Nagyatádi Szabó István szombaton kihallgatásra jelent meg a Kormányzónál. Az audiencián ismertette a kisgazdapárt álláspontját a belügyminiszteri tárca és a kormányprogram kérdésében.

Elutasított kérelem. Nagy Ferencné Darabos-utcai lakos kávémérésre a tanácsból iparengedélyt kért. A rendőrség nem véleményezte. A tanács most az iparkamara kedvező véleményezése ellenére Nagy Ferencné kérelmét elutasította.

Járványkórház és fertőtlenítő-intézet felállítása. Dr. Tüdös Kálmán tisztii főorvos előterjesztést tett a tanácsnak járványkórház létesítése és fertőtlenítő-intézet felállítása tárgyában. A tanács az ügy előkészítésére szakbizottságot küld ki, amelybe a maga részéről a polgármestert, a tisztii főügyészt és dr. Tóth Emil tanácsnokot küldte ki.

Ismét oláh gyalázatosság. Mint a kolozsvári magyar lapok írják, az oláh hadosztály-bírószág 2000 lei pénzbüntetésre ítélte Baumgarten Endre krasznai plébánost, aki mintegy két éve Debrecenben is káplánkodott, mert az elmúlt Szilveszter estéjén híveinek arról beszélt, hogy szomorú esztendő volt 1920. a magyarságra nézve, de a magyarok Istene meg fogja vigasztalni a Kárpátoktól Adriáig lakó magyar népet. . . Így fest Goga Oktavián nemrég ismertetett nagyhangú frázisa a valóságban.

Új ipar-engedélyek. A tanács a következőknek adott ipar-engedélyt: özv. Meixner Vilmos-nának női ruha készítésre 800 korona díj lefizetése mellett. Ugyanakkor Schwarz Józsefnek szarvasmarha kereskedésre, Blum Jenőnek pedig rőfőskereskedésre, adott ipar-engedélyt, azonban mindkettőnek az ipar-engedély díjat csak későbbben fogja megállapítani a tanács.

Zárórameghosszabbítás. A belügyminiszter táviratban értesítette a város polgármesterét, hogy március 15-ikén, a hazafias ünnepre való tekintettel az egyesületek, vagy asztaltársaságok által rendezett hazafias célú összejövetelek záróráját saját hatáskörében *éjfél-után két órában* állapíthatja meg.

Move közlemény. A „Move” bazárba beadott tárgyak f. hó 15-től kezdődőleg visszaadandók. Kérem a tárgyak tulajdonosait, azoknak mielőbbi visszaviteléről gondoskodjanak.

A „Move”, női csoportja április hó 1-én csipkeverő tanfolyamot nyit, mely fillé (rece) tanításával lesz összekötve. A tanfolyam hat hétig tart, tandíj az egész időre 200 korona. Jelentkezéseket f. hó 25-ig elfogadjunk. Bővebb felvilágosítást nyújt titkári hivatalunk. (Sas-u. 4. II. 2).

Felhívjuk azokat a hölgyeket, kik női kézimunkák készítését vállalják saját érdekében mielőbb jelentkezzenek titkári hivatalunkban. Anyagról központunk gondoskodik. — Titkárnő.

Adomány a vakoknak. A tanács hét-fői ülésén 5000 korona segélyt szavazott meg a Vakokat Gyámolító Országos Egyesületnek.

Hordótulajdonosok figyelmébe. Értesíti a hordóvezető hivatal az érdekeltek hordótulajdonosokat, hogy a hitelesítés után 24 óra alatt el nem szállított hordók után naponként 1—50 liter ürtartalomig 1 korona 50 fillér, minden ezenfeletti liter után pedig 3 fillér rakardíj fizetendő.

Az egyesült ker. nemzeti liga f. évi közgyűlését március 20-án délután 3 órakor tartja a Vármegyei háza dísztermében. A közgyűlésen való részvétel céljából Wolff Károly Liga, a Move, az Éme vezető tagjaival szombaton érkezik Debrecenbe s a közgyűlésen beszédet mond. A tagokat minél tömegesebb megjelenésre ez uton hívja fel az elnökség.

Koszu megváltás. Olvasóink figyelmét felhívjuk szombati számunkban egy orosz hadifogságból nemrég hazaérkezett tehetséges debreceni műegyetemi hallgató szomorú sorsára, aki rettenetes szibériai szenvedések után most a fővárosban kénytelen újabb nyomort és nélkülözéseket kiállani, hogy félbeszakadt tanulmányait feltarthassa. Ez a felhívásunk nem maradhat eredmény nélkül, Dr. Sallay Lajos ur ma barátjának, Zoltán Ödönnek elhunyt alkalmából 50 koronát juttatott hozzánk a jobb sorsra érdemes ifju számára. Hisszük, hogy a nemes cselekedet követségére fog találni és a hazáért sokat szenvedett magyar ifju halálával gondolhat városának jószívére.

A Dégenfeld-téri bódék. Mint tudvalevő, a tanács megbizta a városi mérnöki hivatalt, hogy a Dégenfeld téren levő elarus bódékat, melyek a közelmúltban megrongálódtak, javítsa ki. A mérnöki hivatal, most értesítette a tanács-t, hogy a javítási munkálatokat elvégeztette.

Gyűjtés az árva gyermekeknek. Medgyaszay Miklós árvaszéki elnök átíratban fordult a tanácshoz, hogy a város szegénysorsu árva gyermekei javára rendezzen gyűjtést. A tanács hét-fői ülésén foglalkozott az árvaszéki elnök átíratával és teljes egészében magáévá tette.

Rendőri hírek. Lopások: Goldstein Anna, Piac-utca 19 szám alatti lakos padlásáról ismeretlen tettesek 10 ezer korona értékű ruhaneműjét ellopták. A rendőrség nyomozza a tolvajokat. — Boldog József Burgondia-utcai gazdálkodót Pethő László, állítólagos menekült szolgálja több ezer koro a erejéig meglöpi, majd megszökött. A rendőrség körözi a tolvaj szolgát.

Fizetésemelést kér a hortobágyi számadó. Sívágó Imre, a város hortobágyi törzsménesének számadója alázatos instanciával fordult a városi tanácshoz, melyben nyomós számadatok felsorakoztatásával elpanaszolja, hogy esekély fizetéséből megélni képtelen. Arra kéri a tanácsot, hogy azonfelül, hogy a természetben járó illetményeit kétszeresére emelje, javadalmazását 50,000 koronában állapítsa meg. A számadó kérvényét kiadták a főszámvevőnek véleményezés végett. — A számadó bizonyára természetesnek találja, hogy kétszer annyi legyen a fizetése, mint a legjobban dotált „tintanyaló” tisztviselőnek.

Mádi zsidó. Grünwald Dezső, mádi lakos hetekkel ezelőtt Debrecenben járt. Itt többeknek nem létező tüzi és ipari fát ajánlott. Sokan beugrottak a bőbeszédű zsidónak és így 6 ezer korona előleget markolt fel, s azután, mint a kámför, nyomtalanul eltűnt. A rendőrség érdeklődött a mádi előjárásnál Grünwald után, honnan azt választotta, hogy Grünwald ott lakott, de onnan ismeretlen helyre költözött. Most a rendőrség a mádi zsidónak széleskörű körözését rendelte el.

Bessenyei Lajos ünneplése. Az Ébredő Magyarok Egyesületének debreceni szervezete szombaton délután tartott ülésén foglalkozott az egyházkerületi bíróság ítéletével, mely a magyar nemzeti gondolat és a keresztyén erkölcsi megújulás tantoríthatatlan harsosát dr. Bessenyei Lajost, a Tanári-kör elnökét igyekezett megbélyegezni. Az ébredő magyarok felháborodással értesültek közéletünk legnemesebb fegyverekkel harcoló vezéralakja ellen folytatott hajszáról és egyhangú lelkesedéssel elhatározták, hogy ez alkalommal dr. Bessenyei Lajost a legmelegebben üdvözlök és nagyra-becsülésüket, tiszteletüket és ragaszkodó szeretetüket tisztán református tagokból alakított küldöttség útján tolmácsolják előtte.

Hadirokkantak, hadiözvegyek figyelmébe! Értésítjük tagjainkat, hogy tagsági igazolványuk átvételére naponta délelőtt 9—12 óraig jelentkezhetnek szövevény irodájában (Szt. Anna-u. 12). Fényképet mindenképpen hozzon magával. Felszólítjuk továbbá mindazon hadirokkantakat és özvegyeket, kik díjlan és kedvezményes aru ruházati cikkeket igényeztettek, hogy haladéktalanul vegyék át a részükre kiutalt dolgokat, mert ellenkező esetben másoknak a juk ki. — „Hodrő” szövevény vezetősege.

A jogászbál. A régi hangulatos békevilág egyik legszebb jelenete újult fel szombaton este az Arany-Bika termeiben. A debreceni jogászok rendezték mindenképp jólsikerült báljukat. A válogatott és diszes közönség soraiban ott láthattuk Hubert Ottó városi főispánt, Sághy Lajos rendőrfőtanácsost, az egyetem részéről Tóth Lajos és Verzár Frigyes egyetemi tanárokat. Kratochwill Károly vezérőrnagy, körletparancsnok levélben mentette ki távolmaradását. — A műsor után a jogászok régi, veterán cigánya, Magyary Imre rágyújtott a „Nem ütök a jogászt agyon” nótára, mire a fiatalság táncra perdült s a kora reggeli órákig a legkellemesebb hangulatban maradt együtt.

A mezőgazdasági bizottság. A közel-múlt napokban folyt le a mezőgazdasági bizottság megválasztása. A tegnapi tanácsülésen dr. Tatay Zoltán gazdasági tanácsnok bejelentette a mezőgazdasági bizottság megválasztásának eredményét. A mezőgazdasági bizottság elnöke Jóna István, alelnöke Vészáry István, jegyzője pedig Juhász József lett.

A városi jégárak felemelése. A városi tanács a vágóhídi igazgató előterjesztésére és az árvizsgáló bizottság hozzájárulásával a jégárakat a vágóhídi jéggyár termékeire vonatkozóan a következőkben állapította meg: házhoz szállítva táblánként 14 korona (volt 12 korona) a vágóhídon, a jéggyárban nagyban táblánként 12 korona (volt 10 korona). Ugyancsak intézkedni fog a tanács a szénkormánybizottságnál, hogy a jégtermelés zavartalan biztosítására megfelelő szénmennyiség, havonként 800 métermáza, utaltassék.

Kaszinó-bál. Debrecen előkelő keresztyén társadalmának első társasköre, csupán tagjainak és családijuknak részvételével, holnap este fél 9 óras kezdettel, zártkörű estélyt rendez saját helyiségeiben. Sok évi szünet után első ízben nyílnak meg a táncos ifjuság előtt a Kaszinó terméi, melyekben hajdan oly fényes mulatságok zajlottak le.

Fakompetencia. A városi tanács felhívja mindazokat a háztulajdonosokat, akik még eddig a kompetencia fajukat nem vitették el, hogy március 31-ig mindenki vitesse el.

A fásítás megkezdődött. Dr. Tatay Zoltán tanácsnok bejelentette a tanácsülésen, hogy az erdő vágásokon a fásítás és a telepítési munkálatok megkezdődtek. A tanács a bejelentést tudomásul vette.

Lövés az éjszakában. A Nap-utca 16. szám előtt e hó 7-én éjjel fél 2 órakor ismeretlen egyének az államrendőrség mozgó járőrére rálöttek. A lövés nem talált, a lövöldözők futásnak eredtek és azóta nyomuk veszett. A rendőrség erélyesen nyomozza az éjszakai lövöldözőket.

Károlyi Pécsre megy? A Montag-jenti: Károlyi Mihály gróft Fírenzéből Jugoszláviába toloncolták s Károlyi családjával Villachba érkezett. Minthogy a többi állam megtagadta Károlyi befogadását, azt hiszik, hogy Károlyi Pécsre megy azzal a megbízással, hogy a magyar ellenes bolsevista agitációban közreműködjék.

Handwritten notes on the right margin: "Hajdu", "192", and other illegible scribbles.

— Simonffy-utca 5. szám alatt van Kolosné nyakkendő terme.

— **LEGUJABB SZABÁSÚ NŐIFÜZŐK**, mell-tartók, amerikai gumihaskötők, csipőszorítók, haskötőgumik 2—40 centiméterig, harisnyakötőgumik, gumiharisnyák, eredeti newyorki gumi- és rugós sérvkötők, pólyagumi, irigatorgumi, női és gyermekharisnyák, bőr-, selyem- és cérna-kezttyük Vitáriusnál, Piac-u. 16.

— **Özv. Tóth Kálmán és Társa** nyakkendőkészítő és javító műhelye Péterfia-u. 58.

— **Hj. Schaff János** táncintézetében a Royalban az új táncanfolyam már megkezdődött. Felvétel még van. Különórák bármely időben.

HIRDETÉSÉT
d. u. 2 óráig adja be a
„HAJDUFÖLD”
kiadóhivatalába, Piac-u. 59.,
ha azt akarja, hogy másnap
ezzen és ezzen olvassák.

DEBRECENI
Kalapgyár
SZÉLLÉS KÖSA
Női és férfi kalap megrendelések és javítások gyorsan és pontosan készíttetnek
PIAC-U. 63. SZ.

SZÍNHÁZ.
Színházak és mozgószínházak közleményei:
Kedden diszeloadás lesz a Csokonai színházban a következő műsorral: Hymnus, játssza a katonazenekar. Nemzeti dal: szavalja Bánhid József. Diszeloadás: A fekete tovas, kerül színre.
Szerdán kerül bemutatásra Oláh Gábor kiváló új darabja a *Férfi temető*.

Március 15-ike a mozgószínházakban. Petőfi Sándor „A hazáról” című költeményét szavalja ma Balogh György az Apollóban, az Urániaiban Kertész Kálmán ur minden előadáson.

Az arany szitakötő előrészét „A komédiások karmaiban” mutatja be az Apolló. A főszerepet Margarete Haida világhírű táncosnő játssza.

Amerikai burleszk vigjáték est az Urániaiban Bigorno, Zigoto és Fridolin Amerika legjobb három burleszk komikusai játsszák a főszerepeket.

Rose nyelviskola
Széchenyi-utca 42. sz.

Művészet
Lemberkovicsné Weber Margit hegedűművésznő hangversenye 16-án, szerdán, este 7 órakor lesz a városi zeneiskola dísztermében. A művésznő ez alkalommal a keresztyén Nemzeti Ligának, ennek a legnagyobb keresztyén kultúregyesületünknek a javára fog koncertezni. Már maga ez a cél, de meg az előadásra kerülő kiváló műsor és az a tudat, hogy a tehetséges és kitűnő képzettségű művésznő interpretálásában élvezhetjük azokat a

világhírű darabokat, egyaránt kívánatosnak tekinthetjük, hogy a közönség a lehető legnagyobb számban vegyen részt ezen a hangversenyen. A keresztyén társadalomnak meg kell mutatnia, hogy nem jelszó nála a keresztyén renaissance, hanem valóság, amit istápol és tudatossá tesz. A kíséret is elsőrangú művészi kézekben van, mert *Bessenyei Fábry Irma* zongoraművésznő fogja azt ellátni. Jegyek *Csáthy könyvkereskedésében* válthatók.

A tőzsde
Budapest, március 14. (Nemz. St. t. jel.)
Értékpapírpiac a zürichi jegyzés hírére az árfolyamok jelentékenyen emelkedtek.
Valutapiac. Irányzat nem egységes. A lei esett, az osztrák korona javult. Napoleon 122.0, font 15.15, dollár 398—92, francia frank 28.22, márka 666—69, líra 15.25—15.50, rubel 170, lei 536, szokol 540, osztrák korona 61—62, korona dinár 10.45, lengyel marka 51.53 és fél.

Dollárt és más idegen pénzt, aranyat, ezüstöt legeslegdrágábban vesz **Simon György** DEBRECEN, Kossuth-u. 11.

Apró hirdetések.

Eladó
a város kellő közepén a Kandia-utca 4—b számú új modern még adomentes emeletes ház Ugyanott egy igás szekér és egyéb gazdasági felszerelések, vaskályhák is eladók

Szobaleány
azonnal beléphet, szakácsné mellé, Szent Anna utca 5. emelet

Sesztina Lajos
vaskereskedése
Piacz-utca 23. sz.

Rudvas Vasilemez Sodrony és Sodronyszeg
érkezett.

Aranyat
mindenfélé ezüstöt, brilliánsot, gyöngyöt vesz — Steiner Mihály Hatvan-u. 2 szám. I. emelet.

Forgács István
műorás
Bádonyos-u.

Koros Sándor
férfi-szabó Bálint-utca Piac-u. 68.
saját készítésű elegáns férfi öltönyök kaphatók.

Belyegzőgyár és véstöintézet
PAULÓ I.
Batthyányi-utca 22.
Telefon 1365.

Kőváry és Altmann
szőlők, Piac 42. Pannónia épít. Ist. Barmilyen szakmába vagy munkákat pontosan és jutányosan készítenek.

BOR
saját termés eladó nagyban és kicsinyben Gerebly Deák Ferencz-u. 13.

Eladó
málnabokrok, ősi barack csemeték Batthyányi-u. 14

Eivészett
apostás kabarén egy bordó granát köves arany karkötő, belüli felírva Karisbad 1911. szept. 18-19 Mivel kedves emlék, jutalom mellett kérem Török Bálint-utca 25. eljuttatni.

YOST
20/A MODELL
A TÖKÉLETES IRÓGÉP.
YOST IRÓGÉP R.-T.
BUDAPEST, VII. ERZSÉBET-KÖRUT 9—11 (NEW-YORK PALOTA)

Eladó pusztaföld
Sámsoni kövesuton sorompónál Gerébly kert Király Ferenc-utcán 300 négyszögöl bekerített kintű fekete homok veteményesnek vagy lucernának azonnali átvételre eladó.
Dezső László Maróthy-u. 19.

Lapkihordó asszonyok
felvételnek lapunk kiadóhivatalában Piacz-utca 59. szám alatt

Eladó ingatlanok

Honvéd-utcán
8 ablakos utcái front, 8 szobás lakás, nagy udvar istállós eladó, gazdálkodónak különösen alkalmas.

Rákóczi-utcán
6 szobás családi ház, nagy udvarral, istállóval Egymalom-utcái részen eladó.

Sestakert
Kömlössy-uton erdő alatt 600 négyszögöl szőlő gyümölcsös nyaralóval azonnali átvételre eladó.

Faragó-utcán
csinos családi ház, 6 szobás lakás hozzávalókkal Csapó-utcái vilamos megállónál azonnali eladó.

SESTAKERTBEN
Andrássy-uton 900 négyszögöl kintű termő szőlő, gyümölcsös, 1 szobás lakás, kintű vízi szivattyús kut körül lugással azonnali átvételre eladó.

Gerebly-telepen
Iren-utcán 1 szobás, Kondor-utcán 2 szoba konyha, kamara istálló azonnali átvételre eladó

Dezső László Maróthy-u. 19.

Mindennemű ajándékok
Parfümök kimérve és adjusztálva, Manikour, Parfüm és Fésűkzetták, mindenféle piperecikkek, szappanok stb. Korzó „EVA” arczenócs és szappan Telefon 14-80 legelőcsöbben szerezhetők be a Telefon 14-80
Korzó Droguerában Piac-utca 42.

SPORT.

Szolnoki MTE—DKASE 2:0. A KASE-t ismét érte a többi debreceni csapat balsorsa, vereséget szenvedett a saját otthonában bihetetlen szerencsével játszó szolnokiaktól. A mérkőzés igen durva volt, több játékos erősen megsérült. A mérkőzést Weinreb Dezső vezette

DMTK—DVSC 3:0 (2:0) Diószegi-uti pályán (1000 néző) Az első barátságos mérkőzés meglepetéssel végződött. A szépen és ambíciózusan játszó zöld-fehérek megérdemelt győzelmet aráltak a tartalékos vasutasok felett. A Máv—TK lelke a kiváló formában levő Mertin és Glaz voltak, jó volt a halftorba Papp is.

A vasutasoknál egyformán szürkén játszott mindenki. Az első gólt Glaz tizenegyesre érte el az MTK, amit Mertin szép lövésével, majd a második felidőben Szotyori góljával háromra szaporítanak. Kifogástalan jó bíró volt Hajdu Jenő.

DNYSC—DKASE I. b. 3:1. A nyomdászok győzelemmel kezdték meg a szezon. Általában a tréning jellegű mérkőzésen jó formát arultak el.

Budapest—Berlin 2:2 (1:1) 35 ezer néző. Budapest vonatgátolija nem tudott reváncsot venni tavalyi berlini vereségéért. Kénytelen volt az eldöntetlen eredménnyel megelégedni. A magyar csapat formáján alul szerepelt.

A DEAC tréningje. A DEAC szerdán délután felháromkor két kapus tréninget tart az úgőtőri pályán. Az I. és II. b. játékosok feltétlenül jelenjenek meg.